

EMPORDÀ FEDERAL

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:
Figueres . . . 1'75 pessetes trimestre
Fora 2'00 " " "

ADMINISTRACIÓ: AVINGUDA WILSON, 2

NÚMERO SOLT: 15 CÉNTIMS
ATRASSAT: 25 " "

ANY XV

FIGUERES 13 JUNY DE 1931

SEGONA ÈPOCA. NUM. 737

EN L'HOMENATGE A L'AMIC

Amb motiu de l'homenatge que la *Federació Republicana Socialista* ha organitzat a honor del nostre company

JOSEP PUIG PUJADES

per haver estat elegit, en aquest moment històric, Diputat pel Districte de Figueres a la GENERALITAT DE CATALUNYA, *Empordà Federal*, que és part integrant de la democràcia empordanesa, que sent els batecs de l'opinió i estima a tots aquells homes que, com Puig Pujades, glateixen i es desviuen per l'expandiment de les més nobles idealitats, no ha volgut, malgrat que la seva adhesió pugui semblar interessada, restar indiferent a la veu popular, i, amb tota la devoció per les coses justes, alça la seva copa radiant i l'ofereix, enfervorit i en penyora d'amistat, a l'amic exemplar que el poble avui homenatja.

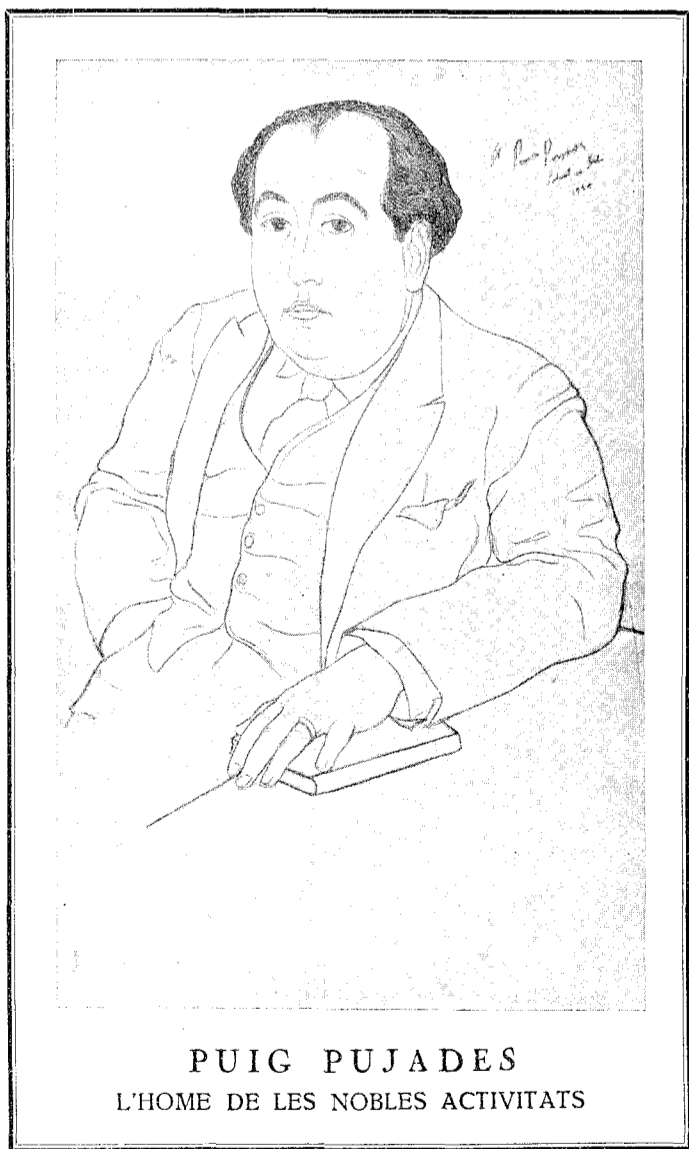


PUIG PUJADES

HEUS ací, amics de la intel·ligència i de la democràcia, l'Ambaixador espiritual de l'Empordà. Puig Pujades és l'ànima de l'Empordà. Ell és la síntesi meravellosa de totes les inquietuds de la plana, la veu tèbia i plàcida de la nostra polifonia pairal. Si l'Empordà és la terra de la llibertat - per a fer-ne l'elogi en una sola paraula -, Puig Pujades és l'Empordà fet home en el doble encuny vital de la dolçor fibladissa de la seva carn i en el pessigolleig fluvial de la seva sang.

El gest sobri, la trajectòria recta, l'ambició honesta, la paraula sàvia, la ploma àgil, l'acció serena, la vida austera i les il·lusions vives. En les nines dels seus ulls apacibles i clars, hi ha els estels titil·lants del nostre cel blavíssim. I en la fènica pell rosada s'hi estargeixen l'or finíssim de la ginesta odorant i les amples ferides roges de les roselles enceses. Or i sang de les gleves aspres, or i sang de la bandera ahir encara proscria, avui trèmula i joiosa de realitats futures - La paraula de Puig Pujades, neta i sonora, adollada en el laboratori de la seva passió civil, s'escampa en el palau del vent - del vent fort -, com una invitació a la lluita. La veu de Puig Pujades - veu del nostre poble, veu de redempció, - ha fecundat l'agror de les mentalitats inútilment verges i estèrils, ha ratllat la quietud esquerpa de les pedres velles i ha omplert la buidor evangèlica dels camins perduts.

Heus ací a Puig Pujades. Situem la seva figura noblement evocadora arran de la terra més fortament catalana. Es confegeixen admirablement la Catalunya ferrenal i la Catalunya racial. La figura creix, es precisa i es retalla; la silueta es destaca impressionant; s'aixampla la testa enormement poderosa - ànfora de tots els neguits humans, penell de tots els ideals patriòtics -, i suggereix la febra i l'ànima d'immortalitat d'un poble generós i d'una terra fidel. La cobejada immortalitat que posseeix engrescadores revelacions glorioses. En la persona de Puig Pujades, s'hi uneix el seny de l'impetu, com deia l'alt Poeta de Mallorca. Si enllà



PUIG PUJADES
L'HOME DE LES NOBLES ACTIVITATS

de les llunyanies infinites es connecten el plànol plàstic i verd de la terra amb la comba èterica i blavissa del cel, en el solc profund de l'obra de Puig Pujades convergeixen l'home de la llibertat i l'home de la cultura, expressió substantiva i corpòria d'una democràcia modèlica. La llibertat i la cultura, l'home i el patriota no es contradueixen en cap pugna intolerant. Empordanès en essència i en potència, Puig Pujades és paral·lelament un català hodiern i fort, i si tots els camins que pugen ens menen al cim, al cim mateix del seu empordanisme i de la seva catalanitat inconfusibles, hi trobarem a l'home. L'home! Així senzillament i magníficament: l'home.

Home de llibertat. Home de cultura. Ciutadà, fet i fet. Ciutadà del món i ciutadà de Catalunya. Caràcter, intel·ligència i passió. Home d'ideals. Bells ideals, pasturaatge espiritual i abeurador espiritual, de les multituds que pateixen fam i sed de justícia, de les multituds que volen i dolent. Llar idíl·lica i somniosa de les ànimes bones, insatisfetes i torturades. ¡Bell ideal de Llibertat, paraula d'encís i de màgia! I més concretament encara, dins el clos sagrat de les nostres lluites civils, i dels nostres afanys universals i de les nostres aspiracions nacionals. Catalunya i República. I el terrer llis i ras com el palmell de la mà, camp d'psicologia experimental, estadi obert als assaigs més perillosos i arriscats, farell i guà de totes les expansions audacioses de la llum: l'Empordà. I un home. Un home que delata esperit de finesa. Un home de bronze, acusador, davant la ferocitat i el moltonisme de l'home: la dictadura. Un home sensible davant la magnitud i la grandesa de l'home: la democràcia. L'home enèrgic, digne, simètric, invulnerable - d'ahir i de sempre -, amb intuïcions de profeta i austeres reminiscències de ciutadà clàssic: Puig Pujades, Ambaixador espiritual de l'Empordà.

ERNEST ALBERT I GALTER.

Servei d'automòbils

de PALLACH I PALAU

Carrer de Vilafant, núm. 21 Telèfon 26-A FIGUERES

Omnibus per al servei de passatgers a domicili per a tots els trens. — Autobús-Pullman per a Excursions, Casaments i Bateigs.

Encàrrecs al Centre d'Automòbils d'En BENET DEUSEDAS
Rambla núm. 14 :: Telèfon 11-B



A Puig Pujades

Aquest vespre, amic, us toca el torn a vós. Resigneu-vos. Esforceu-vos en posar la millor cara de festes que pogueu, encara que el vostre cor plori amargament perquè l'arrenquen del silenci estimat. Vós que estimeu tant el vostre poble, sabreu sacrificar-vos per ell una vegada més.

Ja sabem que vós no sou amic d'homenajes. Sabem que sou tan naturalment modest, que ni teniu necessitat de posar-vos a demostrar-ho. Sabem que aquest vespre vós patireu enormement. Sabem, encara, que us plauria més homenatjar un vostre amic o un vostre estrany, que no es mereixeria probablement tant com vós els honors de l'homenatge. Però no és així. Aquest vespre, amic, us toca el torn a vós.

Penseu que el vostre poble no podia fer altrament. Vós heu tingut moltes maneres d'ésser útil al vostre poble. L'heu servit en moltes ocasions. Sempre que algú ha trucat la vostra porta ha trobat un cor generós que responia amatent. A les moltes maneres que heu tingut per fer-vos digne del vostre poble, ell només n'ha tingut una per fer-se digne de vós. El reconeixement. L'homenatge.

Aquest vespre, amic, els que tindrem l'honor de compartir amb vós el pa i el vi de la República no veurem pas el Puig Pujades d'altres actes semblants. El Puig Pujades que amb unes quartelles a la mà s'aixeca satisfet a ofrenar l'àpat, no hi serà pas. Al cap de taula, aquest vespre, hi haurà uns ulls mig entelats per certa melancolia. Una ànima en pena ungida a la taula per lligams que hom no pot pas irencar ni evadir. Hi haurà, en comptes del Puig Pujades homenatjador, el Puig Pujades homenatjat.

Algú ha dit que avui el poble homenatjava el Puig Pujades diputat a la Generalitat. El vostre poble no homenatja pas només al diputat. El vostre poble us homenatja a vós, amb els títols i amb els càrrecs, amb les vostres innombrables virtuts i amb vostres possibles defectes. El poble homenatja l'home, el poeta, el literat i el polític. El poble homenatja, aquest vespre, la vostra actuació, la vostra vida recta, el vostre procedir equànim. I la vostra modèstia. Modèstia, virtut excelsa, digne del més fèrvid homenatge. Nosa, a la fi, quan l'homenatjador ha de canviar els papers amb l'homenatjat.

Però aquest vespre, amic, us toca el torn a vós. Resigneu-vos.

A. PORTELL.

Ciudadà Puig, company...

En tota col·lectivitat humana, per petita que sigui i per democràtica que sigui, també, l'organització que s'ha donat, existeix, forçosament, un cap director, un home l'intel·ligència del qual—iman que atrau totes les voluntats—el fa mereixedor de la confiança de tothom guiant-los, amb la seva llum privilegiada, pel camí que ha de conduir-los al lloc abellit.

Vós, amic Puig, heu estat sempre, i sou encara, l'home dirigent d'un gran sector del poble figuerenc. Vós, amb la vostra orientació i esperit d'empresa, heu bastit una Figueres bella, culta i oberta a tots aquells corrents que fan vibrar-la a l'uníson amb l'ànima universal.

Per això, avui, se us homenatja. Per això, avui, una colla d'amics, combregants d'una mateixa idea, i d'un desig comú, ens seurem al voltant de la taula fraternal, festejant la confiança que en vós ha posat el poble de la comarca, en conferir-vos la seva representació en aquests moments gràvids d'interès, extraordinaris d'importància, en els quals van a fixar-se en forma definitiva els anhels de la pàtria renaixent.

Fa uns anys, en aquells ja llunyans que s'iniciava en mi la consciència política, assistia a un àpat amb el qual tots els companys de partit celebraven una victòria electoral. Pujulà, el company batlle,—batlle, també, llavors—us adreçava la paraula i deia: «Hom assegura que vós sou el meu assessor; hom diu que vós sou qui m'inspireu la conducta a seguir. I bé; encara que així fos no en sentiria pas vergonya, perquè se que no haurieu de dictar-me res contrari a l'esperit de justícia o a l'interès del poble figuerenc».

Avui, en ratificar la confiança que tenim en vós, nosaltres us repetim aquelles paraules. I celebrem de cor l'homenatge que se us ofrena perquè, conscients del vostre amor a la terra catalana i de l'afecte que professeu a l'Empordà que us fou bressol, sabem que portareu amb dignitat la investidura de Diputat de la Generalitat de Catalunya, representant de la terra empordanesa davant de tots els altres catalans.

JOAQUIM GELL.

A l'amic Puig Pujades

Avui celebrem un acte d'homenatge a l'amic Puig Pujades. Aquest home ànima d'aquest tros de Catalunya que és l'Empordà, l'impulsador de tots els actes que enclouen un progrés. L'home que més ha contribuït al desveïllament d'aquestes terres empordaneses, finalment el sentarem al cap de la taula i li mostrarem l'admiració i el respecte que en vers ell sentim. Ell que era el més mereixedor de rebre aquesta distinció, ell que tenia d'ésser el primer homenatjat, en realitat ha estat l'últim. Però l'amic Puig sap perfectament que aquest aplaçament que semblava indefinit, no era degut a negligència ni a falta d'admiració per part dels seus conciutadans.

Era senzillament perquè els que teníem el deure d'organitzar-lo ens trobàvem lligats de peus i mans per obra dels dictadors. Avui que el sol de la llibertat resplandeix amb viva intensitat a Catalunya i la resta d'Espana, no podem retrassar un dia més aquest homenatge. Aquest però serà incomplet. En Puig Pujades és una personalitat complexa i per aquesta raó l'homenatge hauria hagut de comprendre també totes les seves activitats. Afortunadament els fets s'han precipitat i nosaltres que l'havíem aplaçat per tal de fer-lo integral, ens hem vist en el cas de no fer-lo més que parcial.

Avui honorarem al Puig polític, al diputat de la Generalitat Catalana. No abandonem, però, l'idea del seu homenatge integral. Prengui l'amic Puig Pujades el d'avui com una penyora del que haurem de ofrenar-li més endavant.

A. DEULOEU.

L'home d'avui

Un tracte de trenta anys seguits amb en Puig Pujades, durant quin llarg temps ens hem anat endinsant dintre els nostres respectius esperits, fins arribar a assolir, crec jo, la perfecta amistat, aquella que permet pensar davant l'amic amb veu alta, sense que quedi ni el més petit pensament ocult entre les sinuositats del cervell; aquella amistat que permet ésser dur, aspre, fins violent en les discussions, sense por que mai sorgeixi el rompiment perquè tens la seguretat que l'amic que t'escolta, és, precisament això.... un amic; en nom d'aquesta amistat sincera, reclamo el dret de prendre part en el merescut homenatge que avui es dedica a l'estimat amic.

Les més apassionades discussions ja polítiques, ja filosòfiques tingudes en la meua vida (oh què bé ho recordo!) han estat tingudes amb uns homes els noms dels quals són Canet, Ramis, Puig Pujades i alguns pocs més, que fan axiomàtic allò de què una pura amistat es el do més inefable que el bon Déu posà sobre la terra....

¡Quantes vegades, —totes les vegades, —quan les nostres converses havien arribat a un paroxisme gairebé inverosímil els hi donàvem fi, amb una franca rialla o amb una fraternal encaixada de mà!

* * *

Els qui tenim la sort de comptar ja amb forces *quinguenis* de vida, tenim l'avantatge de poguer reviure el record del passat. I així, jo mirant enrera, recordo un miting polític celebrat en el nostre Teatre Principal, fa molts anys, en el què hi va prendre part per primera vegada, un home jove, el qual, fins llavors, si bé és veritat havia pres part, distingint-se sempre, en molts actes culturals i literaris, en política, era gairebé inèdit. Al aixecar-se a parlar l'al·ludit, hom pogué notar desseguida que el seu verb captivava el nostre esperit i el de l'immensa concurrència, perquè en la exposició de sana doctrina democràtica federal i republicana hi emprava un lèxic harmoniós i fi i semblava el seu parlament de belles

imatges, que impressionaven agradablement les oïdes i eren demostració palesa d'una refinada cultura i d'una exquisida sensibilitat....

¿Caldrà aclarir que l'orador era En Puig Pujades?

A l'acabar el seu hermós parlament, i mentre la multitud premiava amb xardosos aplaudiments la seva brillant peroració, sortia En Puig Pujades apressadament del teatre, per tal de complir un deure familiar; jo, tot sol, l'acompanyava, i recordo perfectament que en donar-li una forta abraçada felicitant-lo per l'èxit assolit, vaig dir-li: Amic Puig, amb l'acte d'aquesta nit haureu estat per a molts una revelació; per a mi, no; per a mi, l'acte d'aquesta nit ha estat una plena *consagració* de la vostra vàlua que ha de pesar en gran manera en el desenrotllament de la nostra política ciutadana.

Des de llavors, pas a pas, dia per dia, dins la política, he viscut la seva vida, i he pogut fer-me càrrec cada dia més, de la valor que representa la seva ferma mentalitat, per a l'esplèndid sosteniment de les nostres comunes idealitats.

Penso no equivocar-me al manifestar que a En Puig Pujades l'atrau més la literatura que la política; que li plau més una distinció honorífica dels homes de lletres, que l'ocupar un càrrec públic, i això explica perfectament la seva resistència a acceptar aquests últims, resistència que ha mantingut fins aquests darrers temps.

Però molt sovint, per a no dir sempre, les circumstàncies manen i En Puig Pujades no ha pogut evitar que el seu nom fos llençat al camp de la cosa pública, i aquestes mateixes circumstàncies han portat que ho fos en el moment més oportú, quan acontereixements durant molts anys desitjats, s'han esdevingut precipitadament, i ha fet necessària l'actuació de tots els homes que porten quelcom dintre seu.

I En Puig Pujades, portat pels ciutadans figuerencs al govern de la Ciutat, s'ha vist enlairat per la voluntat de la Comarca Empordanesa a l'honorós càrrec de diputat de la diputació provisional de la Generalitat Catalana, on, n'estic segur, sabrà dignificar el càrrec que li ha estat conferit, treballant, com ell sap fer-ho, per a el major esplendor de la nostra estimada Catalunya.

Amb ell tenim posada els empordanesos la nostra confiança. Ningú com ell, en l'hora present, pot portar a terme tan enlairat comès. Amb ell s'apleguen les qualitats necessàries que fan que siga En Puig Pujades, l'home que avui ens és indispensable per a seguir la gloriosa tradició de república i catalanitat, que són les característiques de la nostra terra.

A. VENTURA GENÍS.

Ciudadà! Que no pots fer res pel nostre Hospital? T'equivoques: uns cèntims d'almoïna setmanal de cada u poden fer moltes pessetes: «Si tothom no pot viure a la plaça tothom pot prendre el sol». Cal tenir bona voluntat.

Contribució a l'Homenatge

Quant de temps fa que som amics jo i En Josep Puig Pujades?

Potser valdrà més que no tregui comptes, car, si ho fes, descobriria la seva edat i la meua, que no difereixen pas molt, i tots dos ja hem arribat a aquella situació que hom es molesta si li demanen quants anys té.

Diré, no més, per què això no compromet ni concreta, que la nostra amistat data del temps del pantaló curt. Ja érem bons amics quan fumàvem, d'amagat, la primera cigarreta.

D'aleshores ençà, quants actes de la meua vida estan íntimament lligats a la vida de Puig Pujades! Si tomo la vista enrera, en els moments venturosos i en els moments tristos, sempre recordo l'abraçada franca, oberta, cordial d'En Puig.

Jovenets, ai las!, en el seu quartet d'estudi, quantes disquisicions portem fetes sobre diferents temes! Les primeres il·lusions polítiques; prematures inquietuds amoroses; afanys de capgirar-ho tot. Com ens esgarrifàvem ara si un fonògraf complaent ens recordés aquelles converses i discussions del temps de l'aparició del pel moixí!

Per un temps curt, les coses de la vida ens separen. Ell se'n va a París a perfeccionar-se en l'ofici. Jo me'n vaig a Girona a estudiar, i més tard a Barcelona a perdre el temps fent el soldat.

Retornats a Figueres, ben aviat les coincidències d'idealitat ens ajunten. L'amor a Catalunya i a la República són l'aglutinant.

Recordem, com en visió cinematogràfica, aquell intent de fundar un «Partit Nacionalista Republicà» amb en Baró, Presas, Cusí, Carbona, Bartolí, Aguiló, l'aparició del setmanari «Empordà» que feu de l'amic Baró la primera víctima d'aquella vergonyosa llei nomenada de jurisdiccions, que fins a l'adveniment de la República ha coaccionat el nostre pensament; la nostra incorporació a l'antic i gloriós partit federal figuerenc que es va transformant de cara a Catalunya; l'infantament del setmanari EMPORDÀ FEDERAL amb les reunions setmanals dels amics que el redactàvem; la responsabilitat compartida de la direcció del Partit i les campanyes electorals....

L'amistat és antiga i sòlida. Ha resistit i resistirà a diferències formidables de temperament que ens han portat, i ens tornaran a portar segurament, a divergir en l'apreciació de situacions i en la determinació de tàctiques a seguir, malgrat la nostra coincidència de sentiments.

Perquè En Puig és un veritable home d'esquerra com ho soc jo. No l'espanta cap radicalisme, i és un fervent de la justícia en tots els ordres.

La meua intransigència, la meua tossuderia, el meu especial modo d'ésser que feu que l'amic Baró em comparés un dia a aquells cossos de què ens parla la Física que no troben recipient apte per a contenir-los, han produït, en diferents ocasions, topades entre Puig i jo. Perquè Puig és un home d'ideals que toca de peus a terra. És polític en la bona acceptació de la paraula. Plè de seny, sap a voltes transigir una mica, fent, com aquell que diu, una reculada estratègica per què sap que això li dona més probabilitats d'assolir l'objectiu desitjat. Al mateix temps, parlant com escrivint, té una gran agilitat i un estil elegant i persuasiu. Com no havíem de topar sovint, si jo soc el revers de la medalla. Deixeu-me dir, no més, que el fet de què Puig Pujades, ja que d'ell parlo, malgrat tot, em conservi una amistat entranyable, deu voler dir que a més de poc polític, intransigent i visionari, soc un home honest, recte i abnegat. Bé ens hem de reconèixer alguna qualitat!

Com que En Puig ha fet moltes coses bones i fins m'han plagut, moltes voltes li he enviat cartes de felicitació. Si les conserva, deuen fer, en son arxiu, un gruix apreciable. Darrerament, quan se'n

havia tornat prosista floraler, i avui li premiàvem una peça literària ací i demà allà, vaig pensar que em caldria fer-me imprimir cartes d'enhonorabona...

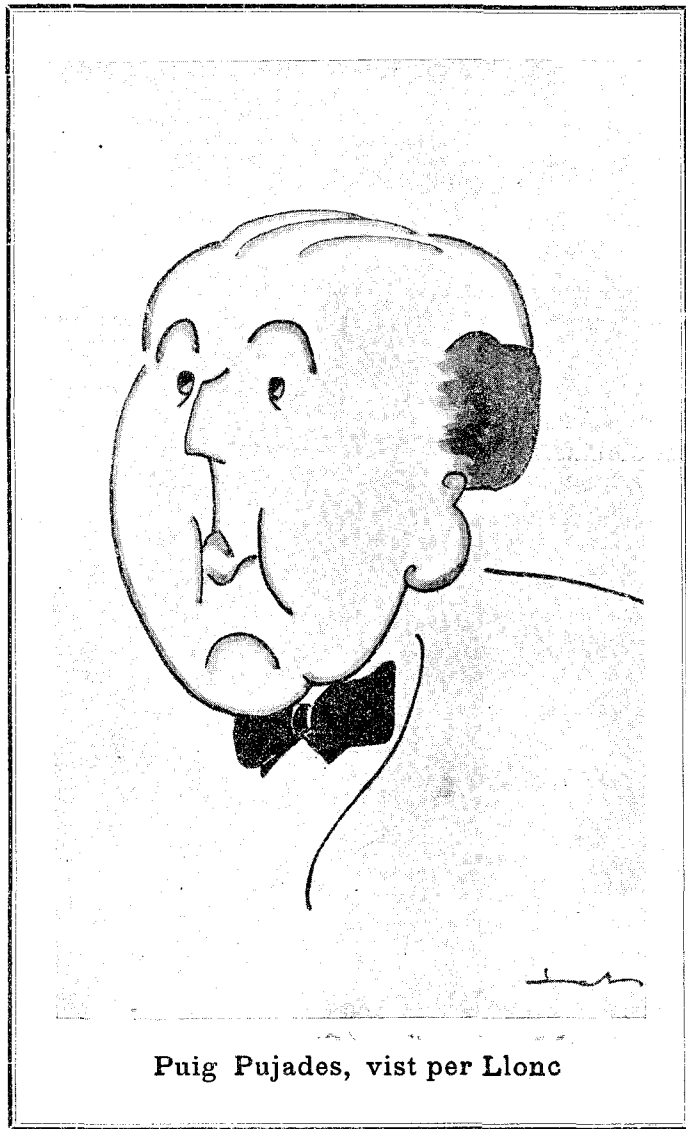
Jo també en conservo de cartes d'En Puig. Les conservo totes. I són en majoria, ho dic sense avergonyir-me'n, les que contenen observacions, planys, renys i actituds meves poc polítiques.

En Puig devia tenir raó quan les escrivia. Ell avui es diputat de Catalunya i qui sap encara què arribarà a ésser. I jo, no arribant a entendre en política, a desgrat d'haver ocupat en dies ja un xic allunyats llocs d'honor i de compromís, estic arreconat en el quarto dels mals endreços.

No ho dic amb enuig ni amb recança. Envejo a l'amic Puig amb una enveja noble, sana. Em sap greu no posseir les seves qualitats per a poder també col·laborar a l'obra de reconstruir la Catalunya tan estimada. Però és que no hi hem col·laborat també els intransigents, els intolerants, els tossuts, els mancats de sentit polític a l'obra que ara han d'estructurar els homes reposats que toquen de peus a terra, entre els quals figura Puig Pujades?

* * *

Puig Pujades havia embarcat molta gent i ell mai es deixava embarcar. S'havia



Puig Pujades, vist per Llonç

atreït fins amb el caríssim Abdon Ventura; amb el malaguanyat Pitxot; amb En Cusí; amb En Ribó.

I a ell no hi havia manera de convence'l per a que anés a l'Ajuntament o a la Diputació o al Parlament.

Ho veieu ara, amics, per què ho feia? Ara tindrà la coqueteria de dir-nos que ell no volia servir amb règim monàrquic; però que bon punt s'ha establert la República, primer Tinent d'Alcalde, Diputat de Catalunya... per ara.

Vosaltres, en revenja, heu pensat dedicar-li un homenatge i m'heu demanat la meua col·laboració.

No podia negar-la, encara que val molt poc.

Germà Puig Pujades, vulgueu ajuntar aquestes ratlles a les moltes que t'he hagut de trametre, a tall d'homenatge cordial, en diferents moments de la teua vida.

I encara que, els temperaments ens separen aparentment, ja ens trobarem sempre que de Catalunya i de la dignitat humana es tracti.

RAFEL RAMIS.

Barcelona 11-VI-1931.

DEL SOMNI A LA REALITAT

En els primers anys d'aquest segle (ja en fa trenta i sembla que era ahir) una dotzena mal comptada de joves ens trobàvem de retorn a la nostra ciutat, uns havent acabat els estudis universitaris; altres venint de Barcelona, de París, de fer pràctiques professionals; algú que no havia acabat res ni sabia que començar; tots disposats a emprendre el camí definitiu de la vida. Sense buscar-nos ens trobàvem, perquè vivíem al marge de les manifestacions col·lectives de l'ambient. Erem inadaptats, rebels.

No ens atreïen les activitats del «Sport Figuerenc» a l'entorn de les taules de paño verde, llavors en plé desenrotllament, ni les vetllades «literario-musicales» que en aquella època xiroia s'estilaven molt en el Casino Menestral, ni les representacions dramàtiques i altres excessos a que es llençaven els de «l'Apolo» forcejant endebades amb les *ces* i *as* castellanes.

Al Centre Federal, no hi podíem anar si no volíem barallar-nos amb els que trobaven natural la disfressa d'uniforme que ens venia imposada en tots els ordres

com a conseqüència de l'unitat política i administrativa dels reis absoluts. Menys encara podíem avenir-nos amb la gent d'extrema dreta del «Centre Catalanista» atrafegada amb el «tresillo» o la manilla. Alhora que ens sentíem indignats en veure l'inconsciència dels catalans resignats a una degeneradora assimilació, portàvem també dintre l'ànima les ansies liberals de l'Empordà; i de les dues tendències amb que ja llavors es manifestava el reviscolament de l'esperit de Catalunya ens atreïa resoltament la dels homes de l'Avenç.

Aquells joves inadaptats, cabíem i ens reuníem en el rera-botiga d'un company apotecari establert de nou: En Quimet Cusí. Un altre de la colla era en Puig Pujades. Vèiem encara molt lluny no sols el triomf dels nostres ideals, fins la simple extensió. Era amb ironia si parlàvem d'ocupar, en el futur,

els llocs de representació en el govern de la Ciutat.

Els fets han precipitat l'evolució com no sospitàvem.

Ja en l'any 1906 es feia a Figueres la «Festa de la Bellesa», manifestació neta-ment catalana. Al voltant de la taula, en celebració de la festa, amb en Maragall i l'Ignasi Iglésies, en Joan M^a Bofill (figura destacada del Federalisme empordanés) brindava per la Solidaritat Catalana. El 25 de novembre de 1905—que ara tant magníficament acaben de liquidar Alcalà Zamora i Azaña—havia produït aquella sobtada convergència.

Però la fusió del republicanisme i federalisme amb el sentiment catalanista estava encara lluny d'ésser completa. Amb tot, el primer pas, el més difícil que era el de fer desaparèixer la repulsió primitiva, s'havia ja donat. Havien de venir encara intents fallits d'expansió catalanista, fracassos, topades. Actualment encara queden petits rastres de la lluita.

En Puig Pujades ha estat, en totes les fases de l'evolució, el representant d'aquella colla en un principi reclosa en el rera-botiga, desde la «Festa de la Belle-

sa fins avui, que, per elecció unànime dels Ajuntaments de l'Empordà, forma part de l'Assemblea en la qual Catalunya ha de crear l'Estatut de la seva autonomia dintre la República federativa d'Espanya!

Podíem els de la colla esperar el triomf personal del nostre company. El que no podíem concebir era el presenciar la realització efectiva dels nostres dobles ideals de llibertat i catalanitat.

Llavors, no arribàrem a realitzar la humorística fantasia de crear «El Pansil» per a aïllar-nos de l'ambient que ens era advers. Però ara anem a veure implantada la República Federal d'Espanya integrada amb una Catalunya plenament catalana!

JOSEP BARÓ.

La pau del nostre esperit l'assolirem posant tot el nostre interès en guarir les desgràcies del pròxim. Has pensat mai, ciutadà, en les desgràcies que es curen en el nostre Hospital?

Nota de salutació

Sense gairebé temps material (se m'avisava el dijous i fins d'haver entregat l'original el matí del divendres) per a fer un treball gaire afiligranat i que en mèrits propis estigui a l'alçària de l'objecte i circumstàncies, escric amb quatre esgarrapades aquesta nota per fer constar la meua modesta però cordial adhesió a l'homenatge que tots els amics i admiradors del fort i selecte esperit que és En Puig Pujades tributen a aquest, qui per tants conceptes s'ho té ben guanyat.

Vulgueu veure, amics d'EMPORDÀ FEDERAL, un més accentuat valor en aquesta meua — personalment poc valorable — adhesió, per tal com jo no soc gaire amic d'homenajar si no és en casos de molt pes i de molta excepció. Adhuc em sembla que, en això, el nou règim no es diferencia pas massa del passat: desplegueu qualsevol diari, i a per tot hi llegireu actes d'homenatge i de descobriment de làpides, àpats de caràcter apologetic, balls i concerts celebratius o commemoratius d'algun fet, d'alguna persona o d'alguna cosa... etc., etc.! I seria molt de doldre que un dia la República pogués esclatar víctima d'un empatx d'autoglorificació incontrolada, com la dictadura, els dictadors i tot allò que se'n seguia.

Però ara es tracta d'un cas just: l'amic Puig, apart els seus mèrits de caràcter intel·lectual — que no els rellevem en aquest escrit perquè tothom qui ha volgut ha tingut ocasió de poder sospesar-los —, ha estat d'ara i sempre el veritable i gairebé únic animador de totes les coses bones, (en art, en cultura, en espiritualitat...) que hem tingut la sort de poder gaudir els empordanesos en general i els figuerencs en particular. En ordre polític... — en ordre polític, el que ha fet En Puig ja us ho diran, segurament, en aquestes mateixes planes, altres persones que per a dir-vos-ho són més indicades que no pas un hom. Hi ha, encara, el Puig de fi sentit diplomàtic, el Puig d'agut esperit humorístic, el Puig humanitarista i socorredor de misèries a prova d'ingratituds. I, sobre tots, hi ha el Puig que jo venero més: el Puig lleal amic de tots els amics. A aquest — que, al capdavall, és la fusió de tots els altres — adreço la meua fèrvida salutació en aquesta diada d'homenatge que tots li rendim.

DESCLOT.

L'home i la Ciutat

L'home fa la ciutat, la ciutat fa l'home, diu l'adagi, i enlloc com a Figueres es fan veritat.

Mireu la renaixença de Figueres, i en tot i per tot hi veureu la mà de Puig Pujades. Però observareu també, que a mida que Puig Pujades ascendeix la ciutat fa el seu camí gloriós. Es sota el seu mesratge, que la capital de l'Empordà es transforma i renova i pren l'hegemonia entre les ciutats catalanes.

Aquesta fisonomia típica de la nostra ciutat, és el que fa la seva valor.

Tenir personalitat, fer que la Ciutat no sigui còpia més o menys amanerada d'altres ciutats, aquest es el problema difícil de resoldre pels guiadors de ciutats.

Jo no he cregut mai que els tècnics facin les ciutats, són, si, solament, la mà que executa el pensament del conductor de pobles. Perquè la ciutat, no és una fórmula matemàtica, és producte del sentit de bellesa i cultura del polític que la sap guiar. Per això, quan la ciutat troba el seu home, camina vers la glòria.

Ni la grandària, ni el número d'habitants fan les ciutats. Repasseu la vostra memòria, i anant pel món haureu vist ciutats que no vos han deixat cap record en la vostra ànima: altres, el romanticisme dels seus carrers gravà en el vostre esperit l'imatge perdurable; i n'hi ha d'altres que l'alegria de les seves vies i passeigs vos conviden a viure-hi i sentiu el plaer de les coses belles.

I aquesta ha estat la tasca principal de Puig Pujades; donar a Figueres personalitat, i fer que d'aquesta personalitat en neixi la bellesa de la ciutat, i, per damunt de tot, lograr que Figueres sigui l'expressió de l'ànima empordanesa.

¡La capital de l'Empordà! Ara, amic Puig Pujades, s'acosta l'hora de la comarca. Penseu que l'estructurar la Nova Catalunya, rompent l'artifici de la província, l'Empordà espera del seu diputat, el mateix que la vostra ciutadania figuerenca ha fet per la seva capital.

R. GIRALT CASADESÚS.

Si estimes al desvalgut vetllaràs perquè res li falti. Si t'enutges la seva vista procura que trobi a l'Hospital el que sigui indispensable. Per amor o per egoisme, sigues pietós.

LA MEVA ADHESIÓ

No sols per atendre el requeriment, per mi manament, dels bons amics d'EMPORDA FEDERAL, si que també per atenció a l'homenatjat, quina actuació constant en tots els terrenys es digne d'elogi, m'adhereixo de tot cor a la festa a ell adreçada.

Si alguna vegada m'ha dolgut no posseir mèrits per a passar del cervell a la ploma pensaments i afectes envers alguna persona, avui més que mai me'n trobo a faltar per a lloar a l'amic Puig Pujades, a l'home infatigable, al vertader ciutadà que fa anys actua com a director intel·lectual de nostra ciutat, a l'home que no deixant oblidats els importants quefers comercials, està sempre en contacte amb la intel·lectualitat, no solament catalana, sinó també espanyola i estrangera, a l'autor de varis llibres que han merescut els millors elogis, i que, llegint-los, no sabeu si admirar més el dibuix escaient dels personatges que intervenen amb el seu llenguatge apropiat, o la polidesa de la seva prosa, al polític enter que, amb paraula eloqüent i convincent alhora, adreçant-se a les masses els fa compartir els seus anhels.

Per a vós, doncs, ciutadà Puig Pujades, la meva admiració i els meus respectes.

MARTÍ CANADELL.

Candidatura d'Entesa Republicana per a les Corts Constituents

Salvador Albert i Pey,

Ex-Diputat a Corts, Ambaixador d'Espanya a Bèlgica.

Manuel Carrasco Formiguera,

Advocat, Conseller de la Generalitat de Catalunya.

Albert de Quintana de León,

Advocat, Ex-Diputat a la Mancomunitat.

Josep Puig d'Asprer,

Advocat, Ex-Diputat a la Mancomunitat.

Miquell Santaló Parvorell,

Professor, Conseller de la Generalitat i Alcalde de Girona.

Per l'ordre en la Llibertat, per Catalunya, lliure i digna dins la República Federal Espanyola, per Espanya redimida propagueu aquesta candidatura

A L'AMIC PUIG

Quan les eleccions dels Consellers estaven en un període d'organització, no era cap cosa de l'altre món pensar en incloure el vostre nom a la candidatura. Ja preveia que seria acceptat amb vertadera joia pel cos electoral. No obstant, va ésser tanta la satisfacció que vaig sentir al veure'l triomfant de les urnes amb un nombre tan gran de vots, que, des de llavors, crec més certa aquella dita, tantes vegades comprovada: «el poble sempre sap el que fa».

El cos electoral va voler reconèixer el molt que sempre heu fet i feu encara per Figueres.

Sou incansable en el treball per la ciutat; tant en el ordre artístic com en el cultural, com en l'humanitari, no teniu repòs.

De vós se n'espera molt en bé de Catalunya, i és per això que tots els Ajuntaments del nostre Empordà us han designat per a que ens representeu a la Generalitat.

Com que tinc confiança en vós, m'adhereixo, a l'homenatge. I m'hi adhereixo, tant pel que heu fet com pel que fareu.

Com amic, també m'hi adhereixo, perquè sou un bon amic dels amics.

FRANCESC BATET I OLIVET.

Gramòfons i Discs

Fotografia TORT

Ja n'hi ha prou!

Fins avui hem admès un, dos, tres manifestos religiosos sense protestar; ara, però, després de la pluja de paperets multicolors i de la comparança de sous que es fa entre l'exèrcit i l'església, ja no es possible callar.

En la comparació no al·ludeixen cap bisbe ni arquebisbe precisament perquè cobren quantitats molt més respectables que qualsevol general.

Comparen el sou d'un general amb el d'un canonge, el d'un capità i d'un catequè amb els d'un rector i vicari, respectivament, ¿per què? ¿Es que ignoren que qualsevol dels mentats senyors paga cèdula, ha de mantenir família i fills, ço que un capellà ni té ni ha de tenir?

Diuen, a més: «un tema tan debatut i tan desconegut». Es clar; però consti que ja s'han cuidat ells que no sortís massa a la llum pública... Són amants de les tenebres. La foscor és el tot.

De totes maneres, sàpiguen que hi ha empleats de l'Estat que treballant, produint, prestant un servei necessari, imprescindible a l'humanitat, sols cobren 365 ptes. l'any i alguna lletra que voluntàriament els aboni el destinatari. No obstant, amb aquest sou, han de pagar lloguer i mantenir llur família. Me refereixo als peatons de correus.

Qualsevol capellà encara que no cobri de l'Estat, té consignació per casaments, enterraments, bateigs, etc. etc., i crec que això pujarà més de 365 ptes. anuals. ¿No?

El que jo no m'explico, és que professant (diuen) les doctrines de Jesús, admetin que els uns cobrin i altres no, i que no cobrin tots el mateix. Per què ell predicava l'igualtat ¿no es així? i complint ço que predicava anava descals per què tot ho donava. Es per això que no puc entendre que els que prediquen tan humanitàries idees tinguin tantes categories i una constitució tan classificada.

A nosaltres no ens interessa que uns cobrin 60 duros i altres res: el que ens interessa són els 60 milions que anualment carreguen a l'esquena del poble. Amb això, no volem dir que som absoluts, no; respectem totes les idees; però just fora que el creient pagués el que li pertoca, però el no creient, de cap manera. Per això no estem disposats que se'ns escamotegi un dret que es raó i que subsisteixi aquesta consignació en el pressupost quan els milions són tan precisos per atencions més peremptòries.

PERE BELLOSTES.

Les eleccions constituents

El pacte de San Sebastian

Tots estem convençuts de l'immensa transcendència que tenen les eleccions del dia 28 d'aquest mes. L'Assemblea Constituent ha de resoldre assumptes molt complexos. Els ciutadans amb el vot decidiran. Però cal comprendre que l'intervenció amb la papereta, queda molt reduïda, molt simplificada, per les exigències de la realitat.

En una circumscripció provincial, en què han d'eleger-se cinc persones, amb un desconeixement de la veritable força d'opinió de cada partit, s'ha d'orientar la candidatura prescindint de partidismes. S'ha d'anar a l'acoblament de l'opinió; s'ha de generalitzar en fixar l'objectiu de la lluita.

Les eleccions del dia 12 ens ensenyaren la facilitat de la victòria quan el poble sap posar-se d'acord.

Si cadascú o cada grup anés a la lluita amb punts de vista especials, amb

apassionaments d'escola o de partit, no seria possible una victòria.

Els republicans de Catalunya tenim ben fixada la norma de les vinents eleccions: El pacte de San Sebastian, heus-aquí l'objectiu de la batalla civil del dia 28 d'aquest mes.

Per això trobem un encert que en la candidatura hi hagi representació de tots els sectors republicans que tenen alguna força d'opinió dintre la província i estan representats en el Govern provisional de la República, constituït per els homes del pacte de San Sebastian.

Els que hem saludat amb entusiasme la constitució de l'actual govern provisional de la República, no podem, en bona lògica, rebujar de la candidatura republicana a cap de les significacions que estan representades en el Govern.

Els republicans federals, catalanistes radicals i socialistes, hem de votar units si la passió no ens enterboleix el seny; perquè en el govern provisional de la República que tots defensem, hi col·laboren homes federals, catalanistes, radicals i socialistes, i mercès a aquesta unió triomfaren el 12 d'abril i conservant-la tenim segura una victòria esplèndida pel dia 28 de juny proper.

Comarcals

DES DE FORTIÀ

Ho fem avinent.—El nostre grup republicà protesta enèrgicament que encara sigui reconegut com a representant dels republicans de Fortià el que en algun temps se'l cregué prou home i prou republicà per a ésser honrat amb tal càrrec. Però ara el posterguem de nosaltres, i no volem aguantar més l'insult que se'ns consideri representats per l'home que bo i dient-se republicà, s'ha immiscuït amb el tristament cèlebre cacic de Fortià. Aquell cacic que ha fet conèixer durant tants anys els dolors i les amargures que sofreix un poble, quan forçosament està a mercè d'un... que tingui les característiques, de honradesa (?) i de dignitat (?) com les que pot manifestar el nostre ex-senyor feudal.

Per això, si un temps considerarem a un home com a ferm republicà i més tard li excusàvem la greu falta que havia comès, a l'extraviar-se del camí de justa reivindicació que amb tanta fè i entusiasme vam emprendre i vam arribar tan victoriosament a terme els homes fortianencs.

I avui aquell home defensa no sols el seu actualement sinó que s'empara i escuda amb la capa d'aquells homes que el nostre poble no perdona, i que no sols els odia sinó que els desprecia i els detesta.

Si fins ara el perdonava el poble fins a cert punt... l'haver presentat el seu nom a la candidatura al costat del cacic, al costat dels homes de la dictadura li lleva tota consideració.

Avui, per evitar el seu naufragi, intenta la formació d'un centre que es dirà republicà, amb un comitè, una directiva... que segons ell representa els republicans fortianencs. Ells, els nostres representants, quan ja saben ben clar i fins potser massa clar quina es la confiança i l'estima que els hi tenim els homes republicans de Fortià?

Per això avui que el cinisme d'aquest home ha arribat fins a insultar-nos dient que no èrem republicans, que no èrem res, com va contestar i no en deguda forma en la última reunió celebrada al «Centre Republicà Socialista de l'Empordà» als dos representants que nosaltres hi vàrem enviar, ço és, l'avi Cabrafiga, símbol de fermesa republicana, i al jove Plà l'impulsador de la nostra joventut.

Per això des d'aquestes columnes fem avinent a tota agrupació o entitat republicana que s'abstingui de reconèixer com a representant del nostre grup republicà d'esquerres catalanes adherit a Estat Català, a En Pere Puig Palli. Ostentent provisionalment aquest càrrec, l'avi Esteve Cabrafiga i el jove Miquel Plà.

EL GRUP.



Sessió de l'Ajuntament del 9 de juny de 1931.

Assisteixen a la sessió, els senyors Montalat i Carolà de la minoria. En arribar a la proposició que afecta al senyor Montalat sobre una entrada fraudulenta de greix, aquest explica que el greix no anava destinat a ell. Que és representant d'una casa d'Hostalets de Bas i estant en condicions legals de fer vendes, en feu una a Vilafant de dues llaunes de greix; i va passar que l'encarregat del transport, en lloc de deixar l'expedició a Vilafant la portà fins a Figueres; reconeixent la seva culpa, el mateix encarregat, en ser-li descobert el frau, pagà els drets de la multa sense que ell—el Sr. Montalat hagi tingut res a veure en l'assumpte. I acaba dient que tractant-se d'una proposició que afecta a ell es retirarà del saló, com així ho fa.

El Sr. Pallac diu que el Sr. Montalat va manifestar a l'Oficina d'Arbitris que pagaria els drets corresponents, la qual cosa demostra l'interés directe qui ho té dit senyor.

El Sr. Coderc manifesta que coneix la casa que feu l'expedició, de la qual no n'és representant el Sr. Montalat, puix que no fa gaire va rebre la visita del veritable representant; i demés, havent preguntat per telèfon, a la casa venedora del greix, a qui anava destinada la caixa del frau, digueren que anava al senyor Montalat.

Per unanimitat va aprovar-se la proposició que es ressenya en la relació d'acords i que publiquem a continuació.

Acords adoptats.

Aprovar el plec de condicions per a contractar per subasta privada la construcció de 40 ninxols al Cementiri Catòlic i 12 en el Civil per el preu de 3.640 pessetes.

Dividir la ciutat en vuit barris, o sia dos barris en cada Districte per als efectes dels Alcaldes de barri; a fi de què en lloc d'ésser cinc, sien vuit; puix que les cinc demarcacions d'abans no corresponien a cap de les actuals divisions.

Tramitar una proposta de suplement de crèdits aplicant part del sobrant de la liquidació del Pressupost de l'any 1930 en la següent forma:

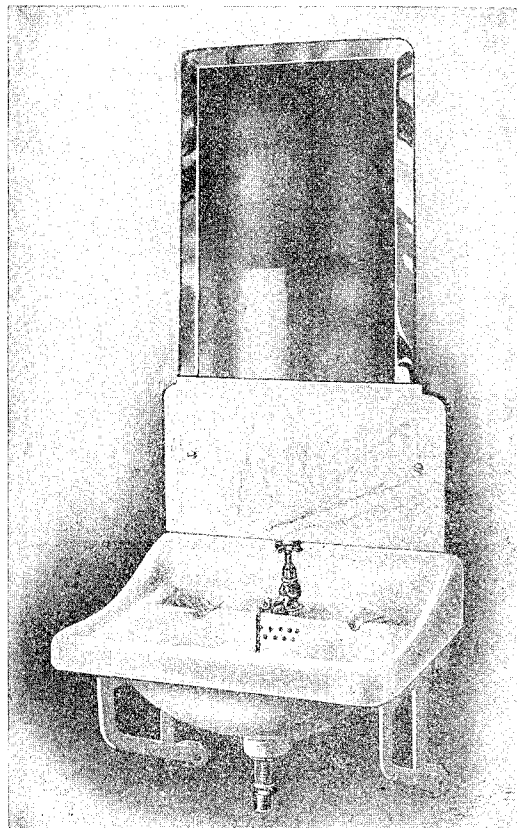
2.000 ptes en augment de quota a la Diputació, o Generalitat. 3.000 ptes. per a el personal de Vigilància d'Arbitris. 2.000 ptes. per a temporers d'oficines. Per a pagar les clavagueres que no pogueren liquidar-se en acabar l'any 1930: 75.000 ptes.—Per a pagar les obres dels marges de la Riera Galligans, que tampoc pogué liquidar-se a l'acabar l'any 1930: 45.000 ptes.—Per a instal·lació i mobiliari de les noves Escoles Graduades 25.000 ptes.—Per a completar la subvenció a l'escola d'Arts i Oficis d'En Clerch 15.000 ptes.—Per a expropiació de finques, obres d'enderroc i alguna part de la reconstrucció de la Casa Consistorial 50.000 ptes.—Per obres de nova pavimentació, part de les quals foren fetes l'any passat: 40.000 ptes.—Per a obres del Parc—canalització d'aigua, marge del Passeig Nou i demés del Parc: 6.000 ptes.—Per a festes: 1.000 ptes.—Per a millora del servei d'aigües: 10.000 ptes.

Deixar sense aplicació alguns arbitris que figuren en Pressupost i que encara no s'havien portat a la pràctica.

Haver vist amb disgust l'entrada d'una caixa de greix, sense pagar arbitris, que anava destinada al Conseller senyor Montalat, per a ésser deixada a Vilafant; que es castigui al Vigilant que no va adonar-se de l'infracció i es gratifiqui a l'aprehensor amb el producte de la multa.

Desestimar un recurs de reforma (previ a l'acció civil) formulat per el propietari Sr. Berta contra l'acord de l'Ajuntament que li denegà el dret d'indemnització el reconeixement del qual

Instal·lacions sanitàries d'aigua, gas i electricitat



Waters closets complets
46 pessetes.

Cambres de bany completes per **325 ptes.**, compostes: A - Banyera de ferro fos, esmaltada, porcellana Rister, amb vàlvula i sobreixidor.

C - Water complet amb dipòsit de ferro, seients, tirador, gomes i cargols.

D - Lavabo n.º 1 porcellana, suports de ferro, marbre, mirall de cristall bicelat, vàlvula i aixeta iuquelada.

E - Bidet complet, dues aixetes d'aigua freda i calenta, niquelades i vàlvula.

Tot això ho trobareu, per l'esmentat preu, a la

LAMPISTERIA VIÑAS - Prat de la Riba, 22

Així mateix us servirà tota classe d'aparells Sanitaris.

Aparells de ràdio CLARION, els de més selectivitat, 975 ptes.

Representant a Figueres i Comarca: **LAMPISTERIA VIÑAS**
Vendes al comptat i a plaços.

havia demanat l'interessat, fonamentant-se en què li limiten facultats del domini en prohibir l'edificació damunt de la faixa destinada a jardí, en el nou troç de carrer de Gonçalves de Soto.

Ampliar la revisió que s'acordà referent als nomenaments de personal dels temps de la Dictadura, a tot el que es consideri necessari; expedients, llibres d'actes, comptabilitat, etc. corresponent també, als temps de la dictadura.

Demandar: al Govern, que tregui el Presiri de Figueres i que no sia treta la Banda militar; i a les empreses d'enllumenat elèctric que no interrompeixin el subministre el diumenge al matí.

Calçats PALLACH
Sempre els darrers models.
Galan, 2

Catalunya a Madrid

El passat dimarts, dia 2, tingué lloc a l'Ateneu la tercera de les conferències organitzades per la Casa de Catalunya i En Carles Pi i Sunyer, amb gran mestria, hi desenrotllà el tema «El alma cordial de Catalunya» que meresqué l'aprovació del nombrós públic que l'escoltà; l'exterioritzà aquesta aprovació amb les freqüents ovacions amb que eren acollides llurs paraules.

Presidí l'acte N'Eduard Ortega i Gasset.

Després d'uns breus mots de salutació, comença el conferenciant llur dissertació dient que malgrat les dificultats que presenta el tema l'ha escollit perquè ell facilitarà la mútua coneixença de Catalunya i resta d'Espanya, coneixença que ajudarà a enfortir la cordial comprensió iniciada. La verdadera essència de l'ànima catalana no és encara coneguda i la culpa d'això la tenim en gran part els catalans per l'excessiu retraïment dels nostres mes íntims sentiments. Cal doncs desfer

interpretacions equívokes i presentar-la en llur aspecte real, en allò que té de cordial i acollidora.

Parla de la complexitat de l'ànima catalana deguda a moltes causes, un de les més importants és la multiplicitat de les races que han contribuït a la formació del poble català.

Diu que en l'ànima catalana no són tot qualitats sinó que ambé té molts defectes, mes com que jo vinc avui a oferir-vos-la, no la dec presentar amb llurs defectes sinó amb totes llurs qualitats. Aquestes no són totes diferencials d'Espanya, sinó que moltes d'elles ens són comunes i això ens farà més fàcil la comprensió. Un exemple d'això el tenim amb Ramón Lull, característica de l'ànima catalana, esperit consagrat arreu d'Espanya.

Diu que la psicologia catalana presenta grans contradiccions, moltes d'elles més aparents que reals. L'analitza en llurs diferents aspectes. Comença per llur caràcter moral constituït per un fons de serietat i honradesa. Féu observar la primera contradicció que la presenta adusta, quan en realitat és comprensible i afable.

Fa resaltar una de les qualitats menys conegudes: la llealtat. Dedicà un record a Cervantes a les paraules del qual tan agraïts estem els catalans, no per l'elogi que són, sinó per la penetració psicològica que demostren. Diu que aquesta llealtat la posem avui al servei de la República.

Continua analitzant la psicologia catalana i diu que una altra contradicció és presentar-la com a materialista quan realment llur màxim interès és per les coses de l'esperit. Tenim els catalans el sentit social de la riquesa i la propietat, l'esperit del treball i la virtut de l'estalvi i en això fonamentem la nostra activitat econòmica. Cal oblidar que aquesta activitat empeny el floriment espiritual. Si Catalunya fos materialista, no hauria elegit en aquesta hora suprema a Macià com a cabdill; Macià flama vivent d'un ideal. Rebutja qui presenta la mentalitat catalana com a partidista i demostra llur sentit generalitzador.

Parla de les tres característiques de l'ànima catalana, la més important en aquesta hora de renovació i reconstrucció; la tradició democràtica, esperit republicà i sentiment liberal, les tres columnes de llur personalitat civil. Diu que si Catalunya deixés d'ésser demòcrata deixaria d'ésser Catalunya. Recordà unes paraules de Salmerón pronunciades a Figueres que diuen: em trobo tan bé a Catalunya i respiro tant a gust perquè fins l'aire és republicà. Diu que Catalunya té fe i confiança que la democràcia espanyola comprendrà llur esperit d'independència i una prova d'aquesta confiança és la rebuda feta a Barcelona al President del Govern Provisional.

Parla de les dificultats del moment actual augmentades per l'agreuement dels problemes econòmics, i desitja que aquella altra característica de l'ànima catalana, l'actiu exercici de la funció econòmica, pugui ajudar a consolidar el nou règim de llibertat i justícia.

Ens parla de la selecció democràtica formada no solament a Catalunya sinó a tota Espanya i confia en totes elles per vèncer tots els obstacles i caminar progressivament fins a atènyer una vida normal. Desitja que en aquesta nova era Catalunya vegi reconeguda llur personalitat, reconeixement que a més de molts altres factors respon a una voluntat lliure i democràticament manifestada. D'aquest reconeixement, Espanya en sortirà enfortida. Catalunya tota entera s'ofereix avui a Espanya per assolir aquest perfeccionament moral i civil. Quan passi el temps i amb suficient perspectiva poguem considerar els fets i les inquietuds actuals es veurà que Catalunya ha complert com a bona.

Acaba el conferenciant dient que malgrat presentar-se desposseït de títols representatius pot oferir, com podria fer-ho qualsevol altre català anònim, l'esforç i la llealtat de Catalunya a la nova Espanya.

Una xardorosa ovació premià l'excel·lent peroració d'en Carles Pi Sunyer.

Posà fi a l'acte N'Eduard Ortega i Gasset amb belles frases de felicitació al conferenciant i de cordialitat per a Catalunya.

IMPRESSIÓ

Físicament sòlida, modesta, segura. La veu és càlida. L'expressió i l'idea clares, amb aquesta claredat que prové de l'esperit serè, fort.

Parla l'orador i en fer-ho ens sembla més un jove professor explicant una lliçó de dignitat social, de psicologia col·lectiva. La tasca no es fàcil, però amb gran habilitat surgeix de la peroració l'ànima d'un poble amb llurs virtuts i llurs defectes: L'ànima de Catalunya.

La conferència és un valuós present que ens ofereix el professor en l'estoig meravellós de la seva eloqüència.

Salten contínuament en l'ambient paraules que són com flamarades. L'ideal, l'ànima de Catalunya, el destí, llealtat, Cervantes i tantes altres.

En acabar de sobte una sotragada.

S'ha trencat la pel·lícula de l'ensomni i en l'ambient moral de la sala sura per uns instants, l'esperit de la Catalunya lleal.

En aquesta càtedra hi mancà una veu: «senyor professor és l'hora». Quina? La de Catalunya, la de la cordialitat, de la comprensió.

Ja s'ha acabat la lliçó. Els exàmens ben aviat. Després el lluitador Ortega i Gasset, Madrid i llur Ateneu saluden Catalunya.

Resum: L'ànima del poble català en l'ampli clos espiritual de l'Ateneu de Madrid.

Consultori Mèdic-Quirúrgic JUBERT

MALALTIES DE LES CRIATURES—MALALTIES DE

LA PELL—GIRURGIA INFANTIL

GIRURGIA DELS OSSOS DIAGNÒSTICS

Traslladat: PLAÇA CONSTITUCIÓ, 7 prals.

GIRONA

Necessiteu fer una instal·lació per regar? Construir cloaques o cubrir recs en camins i carreteres?

Empleieu canons de CIMENT FORMIGONAT o COMPRIMITS que fabrica la casa

Enric Sagrera

CARRER VILALLONGA (CARRETERA DE ROSES)

Molt acreditada amb aquesta mena de treballs i a on trobareu tota classe de mides i accessoris amb immillorables condicions de qualitat i de preu.

Casa Central: Carrer Lorençana, núm. 36 :-: GIRONA

BANC DE CATALUNYA

CAPITAL 50.000.000 DE PESSETES

Agències i Sucursals a les principals poblacions de Catalunya

Sucursal de Figueres

Rambla, n.º 8

Compra i venda en el acte de tota mena de valors cotitzables.

Cumplimentació d'ordres de Borsa.

Subscripcions a tots els emprèstits.

Custodia de valors.

NEGOCIACIÓ DE CUPONS

Revisem curosament les amortitzacions.

Canvi de tota mena de monedes i bitllets estrangers.

Sub-Agència de Roses

ANTIGA CASA MASSOT

Plaça República, 25 i 26

El més nou i selecte
en articles per a vestits
i abrics de mig temps.

Pròximament: Grans
reformes en el CAFÈ

“XICO ROS”

amb motiu del canvi de propietari.

LA CASA GOU

ha rebut les novetats en trajos, abrics i trinxeres.

PREUS LIMITATS.

Carrer Perelada, 28

FIGUERES

Drogueria

El Siglo

DE

ANTONI CARRERAS

ofereix al públic immens assortit en
tota classe de gèneres del ram.

Drogues - Pintures - Vernissos - Pinzells - Esponges - Perfumeria
Fotografia - Aigües minerals - Comestibles - Conserves - Olis, etc

Farmàcia Nova i Laboratori

DE

JOAN XIRAU

Ex-ajudant de l'Institut de Fisiologia de Barcelona,
dirigit pel Dr. D. AUGUST PI SUÑER.

Instal·lats d'acord amb les més modernes exigències

Anàlisis clínics — Sèrums — Específics

Vacunes — Ortopèdia — Injectables

Avinguda de la República, núm. 18

FIGUERES

BANCO HISPANO DE EDIFICACIÓN

Societat Civil Cooperativa de Crèdit

Domicili Social: Avinguda d'Eduard Dato, 14 :: MADRID

*Assabenta als seus Associats, Agents, Banes i públic
en general, que, per ampliació de les Oficines, la Sub-
Direcció de Catalunya ha quedat, des d'aquesta data,
instal·lada a*

BARCELONA AL CARRER CORTS. 631 (GRAN VIA)

Agència de Figueres
RAMBLA, NUMERO, 14

NOTICIARI

DISTINCIONS QUE HONOREN.—El jove Joan Clares, fill del Guàrdia civil d'aquesta ciutat i alumne del Liceu «Monturiol», ha acabat els seus estudis de mestre als 16 anys obtenint en els exàmens finals, un «sobresaliente» i tres notables. Enhorabona a tots.

El nen En Miquel Casals Coldecarrera, de 12 anys, també alumne del «Monturiol» ha guanyat tres Matricules d'Honor en els exàmens de segon any de Batxillerat. La nostra felicitació.

I, finalment, l'estudiós jove Ramon Anadon, també del «Monturiol», s'ha fet Batxiller universitari amb *sobresaliente* en totes les assignatures. Endavant i que aquests èxits siguin el començament d'altres.

Per fi hem esbrinat el motiu pel qual el senyor Pascal no assisteix a les sessions municipals. Sembla que el senyor Pascal és una mica apreen-siu, i ara amb motiu de certa llauna de greix passada de *matute*,—segons sembla per un seu company de causa—té por que li recordin quant fatídic resulta pels consellers de minoria, el fielat del carrer de La-sauca. Sols de pensar-hi el senyor Pascal s'esborrona.

LA CATALANITZACIÓ DELS RÈTOLS.—No deixem de remarcar la nostra satisfacció al veure que molts industrials de la nostra ciutat posen els rètols en la nostra parla. Aquesta setmana hem vist que l'acreditat marbrista N. Artur Novoa ha posat el rètol en llengua vernàcula. Així mateix ho ha fet el Cafè d'Europa. La nostra cordial felicitació.

EL "GLOBO"

calceu-vos sempre en aquesta casa

AGRÍCOLES.—Per a exterminar la cuca destructora de l'usurda que, com cada any, a Castelló d'Empúries havia envaït aquells cultius, estan treballant dos carros-botes enviats per el servei Agronòmic Nacional i també uns aparells individuals (motxilles) facilitades per l'Alcaldia.

Català: ja ets de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana?

SEPARACIÓ D'AJUNTAMENTS.—L'Ajuntament de Saus ha acordat deixar sense efecte l'agrupació voluntària concertada amb l'Ajuntament de Vilahur.

Material Fotogràfic Fotografia TORT

PLACES VACANTS.—Es troben per a proveir en concurs, entre les classes i individus de l'Exèrcit i l'Armada, les següents places:

Carter d'Albanyà, 400 ptes; id. d'Avinyonet, 400; id. de Sant Mori, 570'30; id. de Saus, 466'25, i peatò de Banyoles a Crespià amb 600 pessetes.

Ciudadà! Ja et recordes dels pobres germans teus que han de cercar aixopluc en el nostre Hospital?

PRÓFUGS.—Ha estat aixecada la nota de prófugs per la aplicació de l'indult general, als joves Miquel Ribó Jacomet del *cupò* de Figueres, García Català del *cupò* de La Junquera i Juli Ferrer de l'allistament de L'Escala. També ha estat aixecada la nota de prófug, però essent declarat útil per a tot servei el jove Jaume Sabà Pagès del *cupò* de Massanet de Cabrenys.

—Vol anar V. elegant per pocs diners?

Port els seus vestits a rentar la TINTORERIA IBÈRICA.

Aquesta casa ha rebut els nous colors de moda per a la temporada d'estiu.

Netejem pel procediment a vapor sec, per mitjà del qual, la conservació de la roba es completa.

Tintoreria Ibèrica
Pujada l'Església, 2-Figueres

SASTRERIA FONT

Acaba de rebre les novetats de la temporada

Plaça República, i Portella, 1 FIGUERES

ASSOCIACIÓ DE MÚSICA.—El passat dijous al vespre tingué lloc a la Sala Edisson la clausura del VIII curs de l'Associació de Música. L'Agrupació Coral de Música Antiga, de Barcelona, que fou l'encarregada de complir aquest acte solemniat, executà d'una fàcil i admirable i ajustada les tres parts del selecte programa.

El nombros públic que hi acudí sortí complagut de l'acte.

Fusteria de JAUME RIBAS

PROMPTITUD AMB ELS ENCÀRRECS
RODES, 14 FIGUERES

MEMÒRIA.—Hem rebut la memòria de la gestió feta durant el passat any 1930 per la Junta Municipal de Protecció a la Infància i Repressió de la Mendicitat.

Calçats PALLACH incompatibles en preu i qualitat.
Galan, 2

CASAMENT.—Demà contrauran matrimonial enllaç els nostres amics, l'il·lustrat Dr. Jaume Sunyer Pi i la gentil i simpàtica senyoreta Antònia Miravittles, filla del nostre excel·lent correl·ligonari i ferm federal Joan, i neboda del Conseller municipal i ferm republicà catalanista el ciutadà Jaume.

L'amistat que ens uneix amb els contraents i afinitat d'ideals que fa més estreta aquella amistat amb ells i familiars tots, són motius pels quals EMPORDÀ FEDERAL recull amb joia aquest esdeveniment bo i desitjant que la gentil parella trobi, en la nova llar que van a bastir, tota mena de prosperitats i benaurances.

Durant un parell de dies ha estat malalt el cap d'una Secció del nostre Municipi. I això, que no té res de particular, perquè malalt en pot estar tothom, canvia completament d'espècie quan us diuen que el referit malalt, un cop convalescent, es reintegrà a les tasques judicials particulars i deixà per a l'endemà o més tard les que per a ell són d'obligació ineludible a l'oficina municipal corresponent.

Es veu, però, que el *fulano* en qüestió ho entén a l'inrevés. Primer, el despatx particular. Després, a casa la vila... i gràcies. El gegant rai, ja paga!

CANDIDATS.—Diumenge passat, els nostres amics Puig, Pei, Albert i Galter, Farraró i Ferrer Pedavella, assistiren, en representació de la F. R. S. a la reunió electoral que tingué lloc a Girona.

Després de laboriosa discussió, en la que hi intervingueren delegats de tots els districtes, s'acordà constituir el front únic, havent estat acceptats, per unanimitat els noms que publiquem en altre lloc d'aquest número.

Ara sols falta lluitar amb decisió i fermesa per a treure'ls tots cinc, el dia 28 dels que som, triomfants de les urnes.

Construccions i Reparacions

Marian Basil, mestre de cases, ofereix al públic els serveis propis de la seva professió, efectuats amb la màxima probitat i economia.

Lasauca, 28, segon.

VISITA.—Darrerament estigué d'excursió a la nostra ciutat l'Agrupació Republicana Federal del Poble Nou, de Barcelona, la qual tingué la gentilesa de visitar la nostra Federació Republicana Socialista.

Durant la seva estada a Figueres els acompanyà en qualitat de *cicerone* el guardia municipal senyor Marian Aguiló, el qual ens manifesta que quedà altament satisfet de l'excel·lent companyonia que regirà sempre entre els excursionistes, els quals, alhora, marxaren bellament impressionats i satisfets del tracte franc i cordial de la nostra Figueres.

MORANT i LORA DE PAS PER FIGUERES

—El passat divendres a les 8 del vespre, procedents de Girona, arribaren els dos corredors Morant i Lora que de València van a Mentón a disposar la bandera republicana sobre la tomba del gran patrici Blasco Ibáñez

A l'arribada dels dos atletes una gran gentada omplia la Placeta tributant-los una entusiasta rebuda. Seguidament i acompanyats per la gent que era a esperar-los anaren a Casa de la Vila.

La nostra sincera i cordial salutació als dos atletes, bo i desitjant que la seva curta estada a la nostra ciutat els sigui ben plaent.

El Govern de la República ha publicat un decret ordenant la creació de càtedres de català a les Escoles Normals de Catalunya.

FOMENT DE LA SARDANA.—El passat divendres el vespre la cobla Filharmònica donà una audició de sardanes dels compositors Serra, Vallmajó, Bou, Blanc, Llenes i Pep Ventura. Aquesta audició que tingué lloc a la Placeta alta es veié molt concorreguda.

Tintoreria LA ECONÒMICA DE E. MÉNDEZ Avinguda República, 67 (abans Nou)

Hem rebut les darreres novetats en els colors que imposa la moda. Gran especialitat en blanqueig de capells de palla quedant com nous. Tenyits, rentats i planxats pels procediments més moderns a preus sense competència.

Rentar trajo home en sec 3'50 ptes.—Tenyir 8 ptes.
» americana . . . 2'00 » - » 5 »
» pantaló . . . 1'50 » - » 3 »
» vestit senyora. 2'50 » - » 5 »
Blanqueig capell palla. 1'50 »

Gran especialitat en vestits plisats que per a rentar-los i tenyir-los no tenen necessitat de desfer-se.
Proveu i us convencereu

EXCURSIÓ APLAÇADA.—Per indicació d'alguns socis de la Joventut que s'havien allistat a l'excursió a Rocacorba, s'ha aplaçat aquesta sortida fins nou avís, a fi de poguer assistir avui a l'homenatge del nostre concitadà J. Puig Pujades.

Ciudadà! Tu que pots, deus pensar en els desgraciats. Recordat del nostre Hospital, Una caritat, una deixa, per humanitat!

ACCIDENT.—El passat diumenge al anar a pujar en el correu de les onze el conegut recader de Port-Bou Sr. Preixa tingué la desgràcia de relliscar quan el tren ja marxava. Per sort pogué ésser auxiliat per la gent que hi havia a l'andana, no prenguent més mal que algunes insignificants contusions.

Per a transports CHEVROLET Cotxes Camions

Exposició i venda:
Adroher germans

AVINGUDA VILALLONGA (CARRETERA DE ROSES), 32
FIGUERES

NOMENAMENT DE JUTGE MUNICIPAL.—Ha estat nomenat Jutge de la nostra ciutat D. Florenci Junyer i Albert; suplent, D. Carles Bosch i Armet; Fiscal, D. Narcís Sala i Roca; suplent, D. Florenci Nouvilles i Cabanell.

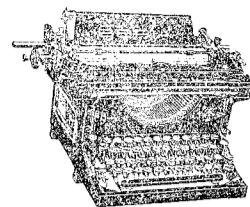
BERNET Sastre

Rambla Catalunya, 45 pral.
Tel. 13686 Barcelona

COMPREU LA MODERNÍSSIMA IBERIA DE FABRICACIÓ CATALANA

CAP LA IGUALA EN QUALITAT I TOTES ES VENEN MÉS CARES

Capital català
Direcció catalana
Obrers catalans



Enterament fabricada a Barcelona.

Eviteu que emigri a l'estranger el vostre patrimoni

SOLSONA - SALLERES Joan Mates, 13 FIGUERES

NÚMEROS PREMIATS.—Del sorteig celebrat per *Columbia Radio Corporation*, han resultat premiats els senyors següents:

1.º Premi—Senyor A. Ribes de Conill, de Cabanes, portador del número 33.612.
2.ºn Premi.—Senyor Pau Mengados—El Sigle S. A., Barcelona, portador del número 42.710.
3.ºer Premi—Senyor Lluís Alba, Cia. Arrendatària de Tabacs; Rambla Estudis, 1, Barcelona, portador del número 43.832.

Dr. J. M. Vayreda. - Metge

Ex-intern de l'Hospital Clínic de Barcelona

Visita: Passeig de Blay, 66,
de 12 a 1 i de 7 a 8

Malalties de l'Estómac i Pulmons

RAIGS X

Radiografia al domicili dels malalts

REFORMES MILITARS.—Degut al nou pla de reformes militars, el que és ara Regiment de St. Quintí, ha quedat constituït baix el nom de Batalló de Montanya número 3.

ESCOLA particular d'instrucció premitar de quotes «SPORT FIGUERENSE»

Oberta la matrícula des de 1 de febrer per als quotes de l'actual reemplaç. En matricular-se s'obren els drets de Soci del Casino. Es la més antiga d'aquest partit judicial.

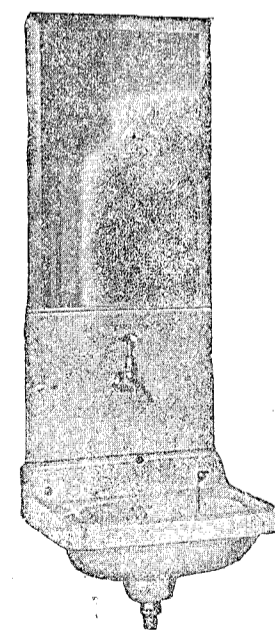
En aquest curs s'obrirà una Secció per a soldats no quotes que desitjin reduir el servei a vuit mesos mitjançant certificat d'aptitud, segons rescent Reial Ordre.

Informes completament gratis sobre reclutament.

FOMENT DE LA SARDANA.—Dijous, dia 18, a tres quarts de 10 del vespre, tindrà lloc una extraordinària ballada de sardanes a l'esplanada del teatre «El Jardí» a càrrec de la cobla «La Principal» de la Bisbal, la qual executarà el programa que segueix:

Aldarull de festa Saló
Fantasiosa Vinyals
Llobregat Saderra
De Montgó a les illes Medes Puig.
Sota la parra Ruera
Bona festa Vicens

UNA OFERTA EXCEPCIONAL



Per
325

pessetes
li oferim
una

CAMBRA DE BANY

que es
composa de

1 BANYERA ferro fós, esmaltada, porcelana «Rister», amb el seu joc de desaiçgüe.

1 WATTER complet, amb seient, dipòsit d'aigüa amb tirador, cargols, gomes, etc.

1 LABAVO N.º 1 amb soports de ferro, vàlvula i aixeta niquelats, marbre i mirall de cristall biselat.

1 BIDET complet amb dos aixetes per aigüa freda i calenta, i joc de vàlvula.

FERRETERIA ANDREU SUÑER
Placeta, 5 i Girona, 25 FIGUERES
Telèfon 116

Sempre imitada :: Mai igualada

Arts Gràfiques TRAYTER, Cervantes, 13, Figueres

Camionatge diari a Barcelona

Transports paquets - encàrrecs
gèneres i mercaderies
Servei a domicili

Agència de Barcelona:
Passeig Colom, 3
Telèfon, 24050

AUTOS GREGORI

FIGUERES

Administració Central
Plaça Pi i Margall, 4 Telèfon, 30

Automòbils de lloguer i Taxis

Ómnibus «Pullman» per
a excursions

Transport directe entre les
poblacions de Castelló, Roses,
Cadaquès, Port de la Selva,
FIGUERES - BARCELONA

Serveixi's de la nova organització de transport que li ofereix la Casa GREGORI a preus avantatjosos

TOMAS ESPIGULÉ

CONTRACTISTA D'OBRES

FABRICACIÓ DE PEDRA ARTIFICIAL
I DE CIMENT ARMAT

TUBERIA DE DESGUÁS :: PAVIMENTACIÓ :: DIPÓSITS PER AIGUA
RENTADORS :: BALAUSTRADES :: POUS :: MOURAS I TOT LO
RELATIU AL RAM DE CONSTRUCCIÓ DE CIMENT ARMAT.

Despatx: Lasauca, 10, 1.^{er} - Telèfon, 22.
Taller: Carretera d'Olot.

FIGUERES

Agència de Pompes Fúnebres i Fusteria mecànica

CASA MONCANUT

Avinguda de la República, 29 FIGUERES Telèfon 27.

Única a la Comarca legalment autoritzada que compta amb els avanços més
moderns del ram de funerària.
Corones, làmpares, desinfecció d'habitacions, endolat de les mateixes.
Serveis per a fora de Figueres.
Auto fúnebre per a trasllats.

PREUS ECONÓMICS

Amb un avís telefònic acudim ràpidament a qualsevulla localitat.

Per a encàrrecs a PORT-BOU: Giordano Pallach, Font del Moro, 14, primer

BANC DE FIGUERES

de LL. VERGÉS VILANOVA

CANVIS - VALORS - GIRS
Sucursal de VIATGES MARSANS S. A.

NATIONAL AMERICAN OIL

Olis per motors d'autos
absolutament purs.

La marca suprema de lubricació

REPRESENTANT:

HERIBERT QUIJADA

Agent comercial col·legiat

Monturiol, 22, 2.^a - 2.^a FIGUERES

Propietat en venda a Sant Clourenç
de la Muga

1500 vessanes. Dues masies.

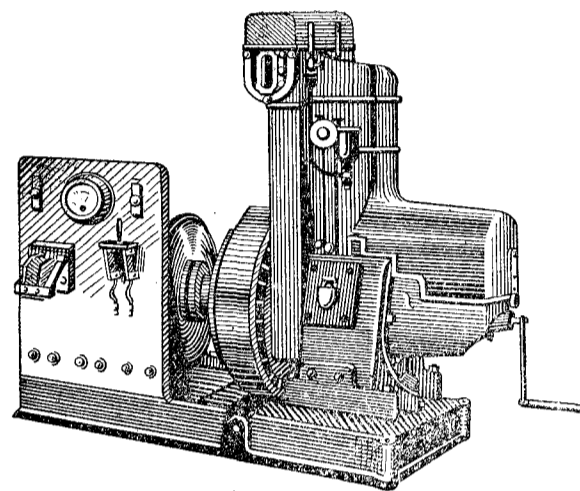
Terra camps, oliveres, bosc, pins, alzines,
Mina de Petroli per explotar, renda mil
pessetes anyals al 5%.

Preu: 30 mil pessetes a plaços.

Per a dades: **Francesc Verdager**

Carrer Muralla 1, baixos. - FIGUERES

Félix Jaume Gelart



Placeta, 1 FIGUERES

FERROS - ACERS - VIGUES

FUNDICIÓ DE FERRO

Maquinària agrícola: Motors Bernard

Moto Bombes Bernard-Salmson

Grups electrògens per a cases de camp.

Extens i modern assortit en Ferreteria

Bateria cuina: Material elèctric.

En material Sanitari ofereixo amb les

millors qualitats els més baixos preus.

Waters complets des de 49 pessetes.

Pulveritzadors i Ensofradores

VERMOREL - JULLIEN - GOBET

Material sega i tractors «DEERING»

Agència Administrativa Comercial

JOAN TRIADU MITJA

GIRONA

OLOT

Plaça Sant Francesc, 19
Telèfon 127

Carrer Major, 10
Telèfon 20

SUCURSAL DE FIGUERES

Carrer Prat de la Riba, 20

Representació d'Ajuntaments, Societats industrials i Mercantils i Particulars davan
les oficines Públiques.

Consultes i diligències referents a Contribució Industrial, Rústica i Urbana,
Impost d'utilitats, Timbre, Drets reials, Llibre de vendes
i Patent Nacional de Circulació d'Automòbils.

Pagaments a Hisenda. — Habilitació de classes passives.

Expedients de pròrroga i reducció del servei militar. — Expedients d'aprofitament

d'aigües. — Línies elèctriques. — Mines. — Registre i traspàs de finques.

Expedients i sol·licituds a presentar davant les Juntes provincial i Central
de Transports Mecànics rodats per carretera.

Certificacions d'antecedents penals i darreres voluntats.

Diligències registre i traspàs. — Despatx de títols de xofer. — «Pases» interna-

cionals d'automòbils — Passaports. — Llicències de caça i pesca

i tenència d'armes. — Assegurances. — Viatges.

Puig - París

Puig - París

Puig - París

es dir-ho tot,
en el ram de l'abillament
d'homes i nens



Girona, 23 **FIGUERES**
Maragall, 4